

DAVACI VE YÜRÜTMEN N

DURDURULMASI STEYEN : brahim Halil AS LBAY
Serhat Mah. Mehmet Zahit Kotku Cad. No:17A  Kapı
No:5 Yenimahalle/ANKARA

DAVALI : Yüksek Ö retim Kurulu Ba kanlı ı - Bilkent/ANKARA
VEK L : Av. Ali KAVAK - (Aynı adreste)

STEM N KONUSU : 09/11/2018 tarih ve 30590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ö retim Üyesi Dı ındaki Ö retim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giri Sınavlarına li kin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 7. maddesinin 3. fıkrasının iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI : Dava konusu Yönetmelikte istisna hükmü olmadı ından geçmi e yürütülece i ve tezsiz yüksek lisans mezunu ki ilerinin ö retim görevlisi olabilme yönünden sahip oldukları haklı beklentilerinin ihlal edilece i, önceki dönemde ö retim görevlisi kadrosuna atanan ancak tezli yüksek lisans derecesi olmayan ki ilerinin ba ka bir üniversiteye geçme imkanının kalmadı ı, ö retim görevlisi olarak görevden ayrılanların tekrar ö retim görevlisi olmak istediklerinde tezli yüksek lisans yapmadan bu hakka sahip olamayacakları, yürürlü e giren Yönetmelikten sonra herhangi bir ö retim görevlisi alım ilanına ba vurma imkanı kalmadı ı, 2547 sayılı Kanunda tezli-tezsiz yüksek lisans ekinde bir ayırımın olmadı ı, Yönetmelik hükmünde yer verilen "tezli yüksek lisans derecesi" kavramının 06.02.2013 tarihinden önce mezun olanlar yönünden uygulanma imkanının bulunmadı ı ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Ö retim görevlisi olarak atanacaklar için tezli yüksek lisans mezunu olma artının ilk kez 14.03.2016 tarihli Yönetmelik de i ikli iyle getirildi i, tezli yüksek lisans programlarının akademik kariyer için, tezsiz yüksek lisans programlarının ise i hayatı için düzenlendi i, lisansüstü e itim mezunu sayısının hızla artması nedeniyle yüksekö retim kurumlarında istihdam edilecek ö retim görevlilerinin asgari mezuniyet seviyelerinin artırıldı ı, tezli yüksek lisansın asgari sayıda ders yükünü tamamlamak, ilgili bilim alanında seminer ve tez hazırlamak gibi akademik ve bilimsel yeterliliklere sahip olmayı gerektirdi i, bu itibarla ölçülebilir ve denetlenebilir bir yanının oldu u, ö retim görevlisi ihtiyacını kar ılayacak kadar tezli yüksek lisans mezunu bulundu u, lisans ve önlisans e itimi verecek olan ö retim görevlilerinin akademik yetkinliklerinin bulunması gerekti i, kazanılmı hakların zedelendi inden söz edilemeyece i savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HÂK M : Merve SATI

DÜ ÜNCES : Yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulü gerektiği i
dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Sekizinci Dairesince, yürütmenin durdurulması istemi hakkında i in gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY : Davacının 18.10.2012 tarihinde Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalında tezsiz yüksek lisans e itimini bitirdi i, 2013 senesinde Turgut Özal Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Adalet programında ö retim görevlisi olarak çalı maya ba ladı ı, 01.04.2013 - 01.10.2015 tarihleri arasında ö retim görevlisi olarak çalı tıktan sonra 01.10.2015 tarihi itibarıyla sözleşmenin feshedildi i, "Ö retim Üyesi Dı ndaki Ö retim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giri Sınavlarına li kin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 09.11.2018 tarih ve 30590 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e girmesi üzerine anılan Yönetmeli in 7. maddesinin 3. fıkrasının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

LG L MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 124. maddesinde, kamu tüzelki ilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak artıyla yönetmelikler çıkarabilece i kurala ba lanmı tır.

2547 sayılı Yüksekö retim Kanununun "Yüksekö retim Kurulunun görevleri" ba lıklı 7. maddesinde, Yüksekö retim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler do rultusunda kurulması, geli tirilmesi, e itim - ö retim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yüksekö retim alanlarının ihtiyaç duydu u ö retim elemanlarının yurt içinde ve yurt dı nda yeti tirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmaları arasında bu Kanunda belirlenen amaç, ilke ve hedefler do rultusunda birle tirici, bütünle tirici, sürekli, ahenkli ve geli tirici i birli i ve koordinasyonu sa lamak Yüksekö retim Kurulunun görevleri arasında sayılmı tır.

Aynı Kanunun "Tanımlar" ba lıklı 3. maddesinin 1. fıkrasının (n) bendinde, yüksekö retim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan ö retim elemanları "ö retim görevlisi" olarak tanımlanmı tır.

20.04.2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü E itim ve Ö retim Yönetmeli i'nin "Genel esaslar" ba lıklı 4. maddesinde; yüksek lisans programının, tezli ve tezsiz olmak üzere iki ekilde yürütülebilece i kural altına alınmı tır. Yönetmeli in "Tezli yüksek lisans programı" ba lıklı 6. maddesinde; "Tezli yüksek lisans programı ö rencinin bilimsel ara tırma yöntemlerini kullanarak bilgilere eri me, bilgiyi derleme, yorumlama ve de erlendirme yetene ini kazanmasını sa lar." hükmüne, "Tezsiz yüksek lisans programı" ba lıklı 11. maddesinde ise; "Tezsiz yüksek lisans programı, ö renciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılaca nı gösterir." hükmüne yer verilmi tir.

Mülga 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü E itim ve Ö retim Yönetmeli i'nde 06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren de i klikle Yönetmeli in 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde doktora programına ba vurabilmek için adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olması gerekti i hükmü getirilerek doktora programına ba vurularda, tezli yüksek lisans mezuniyeti aranaca ı öngörölmü tür. Bununla beraber, yine aynı Yönetmelik de i ikli iyle bu tarihten önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olanlara dair bir geçi hükmüne de yer verilmi olup, getirilen Geçici 3. madde hükmü ile bu Yönetmeli in 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan ö renciler hakkında uygulanmayaca ı kural altına alınmı tır. Aynı düzenleme, 20.04.2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren Lisansüstü E itim ve Ö retim Yönetmeli i'nin "Geçi hükümleri" ba lıklı 1. maddesinin 3. fıkrasında, "6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan ö renciler doktora programlarına ba vurabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle yürürlükte bulunan Lisansüstü E itim ve Ö retim Yönetmeli inde de kabul edilmi tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

Dava konusu Ö retim Üyesi Dı ındaki Ö retim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giri Sınavlarına ili kin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeli in merkezi sınav ve giri sınavlarına ili kin ba vuru artlarından özel artları düzenleyen 7. maddesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenen maddesinde;

"(3) Ö retim görevlisi kadrosuna ba vuracak adaylarda en az tezli yüksek lisans derecesine sahip olmak artı aranır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte de erlendirilmesi sonucunda; yüksek lisans programının, tezli ve tezsiz olmak üzere iki ekilde yürütülebilece i, 06.02.2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programına ba lamı veya bu programdan mezun olan ki iler doktora e itimine devam etmelerinin geçi hükümleriyle sa landı ı, dava konusu edilen Yönetmelik hükmü uyarınca ö retim görevlisi kadrosuna ba vuracak adaylarda en az tezli yüksek lisans derecesine sahip olmak artının aranaca ı, dolayısıyla

tezsiz yüksek lisans programından mezun olan ki ilerinin ö retim görevlisi kadrolarına atanmak üzere ba vurmasının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

darelerin düzenleyici i lemler yapabilme yetkisi Anayasa'nın 124. maddesine dayanan anayasal bir yetki olması nedeniyle, idareler tarafından mevzuatla verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla düzenleyici i lemler yapılabilece i kuşuzdur. Ancak, bu düzenlemeler yapılırken, Anayasa'da yer alan hukuk devleti ilkesi uyarınca, kazanılmış hak, haklı beklenti, idari faaliyetlerin belirlili i ve hukuki güven ilkesi gibi ilkelerin de göz önünde bulundurulması gerekti i açıktır.

Bu çerçevede; idarelerin düzenleyici i lemleri kaldırılmaları ve de i tirilmeleri de her zaman olanaklıdır ve kural olarak düzenleyici i lemlerin kazanılmış hak yaratmayacağı da açıktır. Zira, kazanılmış hak, ki inin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş, bütün sonuçlarıyla elde edilmiş, ki isel niteliğe dönüşmüş ve somutlanmış haklar için söz konusudur. Haklı beklenti ise, kesinlik güvencesine sahip kazanılmış hak kavramından farklı olup, ki inin yürürlükte bulunan hukuk kurallarına güvenerek bir hakkı elde edeceğine duyduğu inançtan kaynaklanmaktadır. dâreler de özellikle, düzenleyici i lemlerinde yaptıkları de i liklerde geçi hükümlerine de yer vermek suretiyle bu haklı beklentileri korumaya yönelik olarak hareket etmektedirler.

Olayda, davacının 18.10.2012 tarihinde Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalında tezsiz yüksek lisans eğitimini bitirdikten sonra 2013 yılında ö retim görevlisi olarak çalışmaya başladığı, 2015 yılında sözleşmesinin fesh edildiği, yürürlüğe giren dava konusu Yönetmelikte getirilen düzenleme nedeniyle tezli yüksek lisans mezunu olmayan ki ilerinin ö retim görevlisi kadrolarına ba vurmalarının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Davalı idarenin, Kanunla kendisine verilen yetkiye istinaden yüksekö retim programlarındaki kadrolara yapılacak atamalarda daha nitelikli ö retim görevlisi istihdamı sağlanarak eğitim ve ö retimin kalitesinin artırılmasına yönelik düzenleme yapabilece i; bu kapsamda, ö retim görevlilerinin özellikle akademik kariyer için düzenlenmiş "tezli yüksek lisans" programı mezunları arasından seçilmesine ilişkin kurallar getirebilece i ve fakat bu düzenleme ile ki ilerinin hukuk düzenine duyduğu güvene dayanarak ileri sürdükleri haklı beklentilerinin de göz önünde bulundurulması gerekti i açıktır.

Yürütmesinin durdurulması istenen hüküm incelendiğinde, ö retim görevlisi kadrolarına atanacak olanlarda "en az tezli" yüksek lisans mezunu olma artının aranmasının daha önce yürürlükte bulunan kurallara göre eğitim hayatına ve akademik kariyerine devam edenlerin veya yürürlükteki şartlara göre akademik çalışmaya hayatına başlamış ki ilerinin başka bir kadroya ba vurabilme konusundaki haklı beklentilerini ihlal edebilece i, anılan Yönetmelikle bu durumdaki ki ilere yönelik geçi hükümlerine de yer verilmediği göz önüne alındığında dava konusu hükümde yer alan "**en az tezli**" ibaresinde hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmaktadır.

Di er yandan, hukuka aykırı bulunan dava konusu hükmün uygulanması halinde ki ilerin ö retim görevlisi kadrolarına atanma artlarını ta imamaları sebebiyle atanma ba vurularında bulunamayacakları dikkate alındı nda telafisi güç zararlar olu aca ı açıktır. Bu nedenle dava konusu kurallarda yer alan "en az tezli" ibaresinin yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

Yönetmeli in dava konusu di er kısımları yönünden yukarıda belirtilen 2577 sayılı Kanununun 27. maddesinde yer alan ko ullar olu madı ndan yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekmektedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Ö retim Üyesi Dı ndaki Ö retim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giri Sınavlarına li kin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeli in 7. maddesinin 3. fıkrasında yer alan "...en az tezli..." ibaresinin **yürütmesinin durdurulmasına,**

2. Aynı maddenin **di er kısımları yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine,**

3. Kararın tebli ini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere,
17/05/2019 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

**Ba kan
Yüksel
ÖZTÜRK**

**Üye
Yücel
BULMU**

**Üye
Tülay
BULGURCU**

**Üye
Muharrem
ÖZKAYA**

**Üye
Ali
ÖZGÜR**